

1. Vabadussõja ajal siseministriks olnud sotsialist Aleksander Oinase ametiaeg jäi üürikeseks, kuna tuli välja, et ta oli oma korteris peavarju pakkunud (samuti pidanud temaga eraviisilisi läbirääkimisi) ühele Eesti riigi suhtes vaenulikule inimesele. Kelle varjamine viis Oinase ametist?

2. See ajakirjanik ja poliitik on sündinud 1975. aastal. Ta oli noorteklassides paljukordne medalivõitja laskesuusatamises. Pärast Elvas keskkooli lõpetamist õppis näitejuhtimist TLÜ-s, aastal 2002 lõpetas Concordia ülikooli meediateaduskonna. Muude tegemiste kõrval olnud Raadio 2 saate “Must mesi” saatejuht, samuti DJ samanimelisel pidudesarjal. Oli XIII Riigikogu liige. Äsjastel valimistel kandideeris Tallinnas ning kogus muljet avaldavad 4763 häält. Kes?

3. Lõuna-Ameerikas on kokku 9 hispaaniakeelset riiki. Milline neist riikidest on suurima elanike arvuga? Täna sel päeval elab seal umbes 50 miljonit inimest.

4. Millist nime kannab pildil nähtav liikumisvahend? See on sarnane hõljukiga, kuid küsitav sõiduk on varustatud propelleriga. Mõeldud kasutamiseks lumel, jääl ja vees ning peamiselt hädaolukordades (näiteks kalameeste päästmine jäält). Sellepärast on need sõidukid peamiselt PPA kasutuses.

5. Milline tuntud spordifirma on Madridi Reali jalgpalliklubi sargisponsor? Firma on sponsoriks juba 1998. aastast. Hiljuti pikendati lepingut veel 10 aasta võrra ning Reali rahakotti tiksub juurde vähemalt 110 miljonit eurot aastas.

6. Need diabeetikud, kellel veresuhkru tase kõigub, võivad nüüd ka Eestis koolitada välja enda lemmiklooma, kelle ülesandeks on sellele reageerida ning omanikku alarmeerida, kui asjad halvemaks on minemas. Kuidas selliseid koeri kutsutakse?

7. Tartu on niigi teatrilembene ja -rohke linn, kuid teatritegemisi kohti tuleb juurdegi. Küsin teatrit (teatrisaali), kus etendustega alustati 2017. aastal. Selle aja jooksul on lavale toodud etendused nagu “Keisri hull” ja “Seitse venda ehk Uurali kajakas”. Mis teatrist on jutt?

8. 2012. aastal püstitati ühe maailmakuulsa kunstikeskuse ette Alexander Calderi skulptuur “Horizontal”. Mis keskusega on tegemist?

9. Sellele reisiseltskonnale ja nende seiklustele on saanud aastaid kaasa elada ka teleri vahendusel. Algul seigeldi oma *off-road* autodega nii suvel kui ka talvel peamiselt Venemaa (Siberi) avarustel. Nüüdseks on geograafia oluliselt laienenud ning viimati sai vaadata nende seiklusi Lääne-Aafrikas. Seltskonna peamised kandvad jõud on Väino Laisaar alias Väints ning Rait Paimets. Mis nime all neid seiklejaid teatakse?

10. Kuulete laulu, mis eestlastele täna omakeelsele kaverile üldtuntud, kuid originaalis kannab pealkirja “Africa”. Kes on esitaja?

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

11. Näete kuulsat tribüüni ja väljakut (Zeppelintribüüne ja -feld) Saksamaa linnas, kus natsid pidasid oma suurejoonelisi parteipäevi. Mis linnaga on tegemist? Palju räägiti linnast ka aastatel 1945-1946.

12. Seda nime kannab Tartu linna haridusteenuste haldamise infosüsteem. Igal Tartu lapsevanemal, kellel vaja laps lasteaeda panna või tasuda koolilapse igakuist toiduraha, teeb seda küsitava keskkonna kaudu. Mis nimi? Süsteem võeti kasutusele 2014. aastal.

13. Ulila elanikud on viimasel ajal pöördunud erinevate ametiasutuste poole, et üks 1977. aastal uue nime saanud veekogu nimetataks Keeri järvest kuni Emajõeni taas Ulila jõeks. Veekogu nime muudeti omal ajal „Eesti NSV jõgede ja järvede nimed” põhjal koostatud halli raamatu ja 1982. aasta määruse „Eesti NSV ministrite nõukogu poolt kinnitatud Eesti jõgede ja järvede nimetused” põhjal. Mis on Ulila jõe praegune nimi?

14. See kaablitüüp on tänapäeval kiireim viis andmeside edastamisel. Kuigi selle kaabli kiud iseenesest on valmistatud haprast algmaterjalist, talub valmiskaabel väga suuri koormusi. Mis kaablitüübist on jutt? Siiski on igasuguste kaablite tulevik pigem tume, kuna Google ennustab, et 2021. aastaks on 85 % maakerast kaetud juhtmevaba internetiga.

15. Järgnevalt nn Briti stiilis spordiküsimus. Nimetage seni viimane alliteratiivse nimega (ees- ja perekonnanimi algavad sama tähega) tennisist, kes on võitnud Wimbledonit meeste üksikmängu!

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

16. Mehhiko suupiste nimega *quesadilla* kujutab endast tortiljat, mille vahele pistetud üks toiduaine (komponent), mis on seal küpsetatud (grillitud) kujul. Mis toiduaine?

17. Kes on see näitleja, kes filmis „Stalini surm” („The Death of Stalin”, 2017) mängis Nikita Hruštšovi? Teda teatakse ka Carl Showalterina filmist “Fargo” ja Enoch Thompsonina seriaalis “Keeluaja kuningas”.

18. 2017. aastal ilmus eesti keeles armeenia munga Nareki Grigori (951–1003) „Nutulaulude raamat”, mille tõlkimise kallal nägi aastaid vaeva üks tartlane. Muu hulgas on ilmunud temast raamat pealkirjaga „ISBN 978-9985-9980-6-9“. Kes?

19. Neiu pildil on Kaia Gerber. 1991. aastal sündinud noor daam ei ole eestlane, vaid Ameerika modell, kes kiiresti omas valdkonnas karjääri teeb. Eks oma osa on siin ka geenidel, sest sama tööd on teinud ka tema isa ja eelkõige ema. Kelle tütar on Gerber?

20. Kuulete Maarja Nuudi ja Ruumi ühisprojekti. Kes on see mees, kes peitub Ruumi nime taga? Kõik teavad tema Tartus elavat ja tegutsevat isa, ilmselt enamus ka tema siit pärit venda.

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

21. Eelmisel aastal küttis kirgi Kaliningradi lennujaamale nime panemine. Õigemini siis kohalike kultuuritoojate terav vastasseis ideele, et lennujaam võiks saada Immanuel Kanti nime. Selle ümber tõusnud kisa ja kära keskel jäi peaaegu tähelepanuta isik, kes võitis selle veebihääletuse ning kelle nime Kaliningradi lennujaam kandma hakkab. Kes?

22. Mis nime kannab 1991. aastal asutatud kaubandus- ja kinnisvarafirma, millele kuuluvad muu hulgas Tartu Lõunakeskus, Tallinnas Balti jaama turg ja DEPOO, Pärnus Pärnu Keskus?

23. Pildil on hürakoteerium ehk eohippus. See on ühe tänapäevase levinud looma kauge eelkäija 50 miljoni aasta tagant. Mis looma?

24. Eelmisel aastal jõudis rühm Oxfordi ülikooli teadlasi avastuseni, et seda planeeti ümbritsevad pilved, mis koosnevad vesiniksulfiidist. Seetõttu ilmusid nii mõneski uudisteportaalil pealkirjad, et „... lõhnab peeru järele”. Nimetage see peerulõhnaline planeet!

25. Millist nime kandis 2001. aastal asutatud NBA tütarliiga aastatel 2005-2007 ning alates aastast 2017? Vastuseks piisab täiesti kahest tähest.

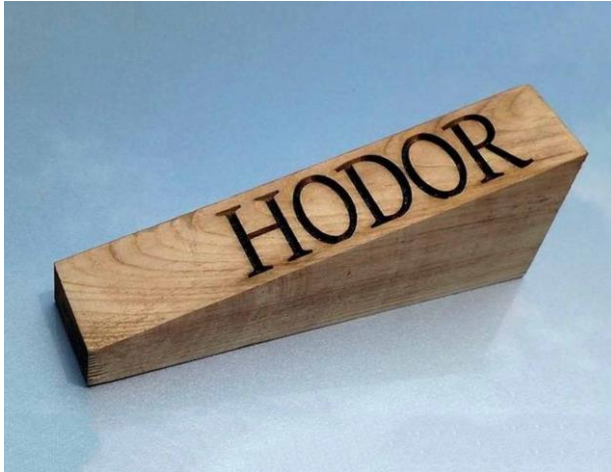
Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

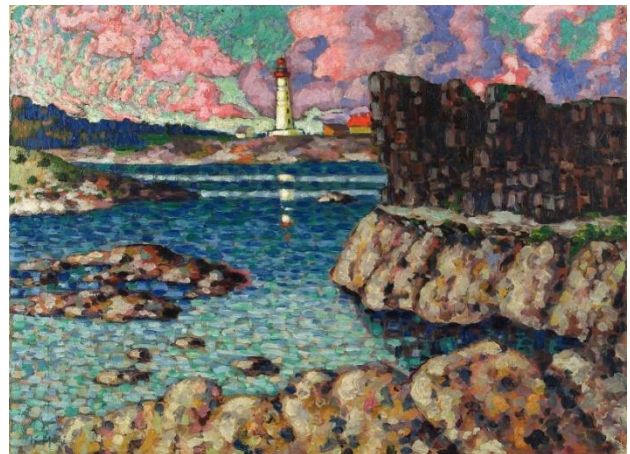
Küsimused: Tiit Naarits

26. Millist esinejanime kasutab Lõuna-Eesti üks populaarsemaid juutuubereid Deana Noop? 25-aastane naine on pärit Elvast ning lõpetanud Karlova Gümnaasiumi.

27. Millisest teleseriaalist on inspireeritud pildil nähtavad uksepiirajad?

28. Tänavu on tulekul ka Pallas 100. Seega pühendusküsimus juubilarile – kes on nähtava Vilsandi vaate (1914) autor?

29. a) Eesti kosmeetik (sünd 1971); b) juveelisalong Tallinnas, mille toodangut müüakse ka Tartus; c) tänav Veerikul; d) küla Tartu maakonnas (ca 35 km Tartust). Mis on nende kõigi ühine nimi?

30. Kes on esitaja? Ta võitis tänavu 4 Grammyt.

31. Veel üks Vabadussõjast inspireeritud küsimus. Õppursõdurite lugu on hästi teada. Pärast seda kui 1919. aasta talvel olid suuremad lahingud peetud, lubati noormehed tagasi koolipinki. Tallinna Reaalkoolis (samuti ka Treffneris) said rindelt naasnud poisid eriloa üheks tegevuseks, mis teiste puhul ei tulnud kõne allagi. Millest on jutt?

32. Selle kutsus ellu Lennart Meri 1988. aastal, ametlikult registreeriti instituut 1989. aastal. Mittetulundusühinguna tegutsedes ollakse partner nii loomevalla esindajatele kui ka riigiasutustele. Tihedad sidemed on teiste kultuuriinstituutidega, väliseesti kogukondade ja ülikoolidega. Lisaks Eesti kultuuri levitamisele välismaal on aina aktiivsemalt pakutud keele- ja kultuuriõpet siin elavatele välismaalastele. Instituudil on välismaal kaks filiaali – Ungaris ja Soomes, varem on olnud esindused ka Prantsusmaal ja Rootsis. Instituudi praegune juht on Katrin Maiste. Mis instituut?

33. 2008. aastal kanti ohustatud liikide nimistusse esimene loomaliik, kelle sinna kandmise põhjuseks toodi kliimamuutused. Mis loomast on jutt?

34. See 19. sajandi keskel Venemaalt Uuralitest avastatud hõbevalge metall on Maal üliharuldane. Seda kasutatakse peamiselt katalüsaatorites ja supersulamites. 1944. aastast valmistatakse sellest metallist ka kõik Parker 51 (seda nimetatakse maailma kõigi aegade elegantseimaks kirjutusvahendiks) suleotsad, kuna need on vägagi kindlad kulumise suhtes. Mis metall?

35. See kiirmaleturniir toimub tänavu juba 20. korda. Lõuna-Eesti looduskaunis paigas peetava turniiri võitis viimati Lätit esindav suurmeister Nikita Meškovs, kellele järgnesid legendaarsed mehed Rafael Vaganjan ja Artur Jussupov. Mis paiga järgi on turniir endale nime saanud?

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

36. Seda juba nõukaajast tuntud salatit valmista nii: „Koori kartulid ja porgand. Lõika kartulid, porgand ja kurgid väikesteks kuubikuteks, kanaliha ribadeks. Sega ained kokku ja lisa herned. Lõika hulka till, petersell ja sibulapealsed. Kalla peale majoneesi-hapukoorekaste ja sega. Serveeri rohelistel salatilehtedel, kaunistatud munaseibidega.” Salatiga sama nime kannab Premia kaubamärk, mille alt toodetakse peamiselt pelmeene (aga ka frikadelle ja kotlette). Mis salat?

37. Kes on näitleja pildil?

38. Pimedatele mõeldud audioraamatute traditsioon on Eestis poole sajandi pikkune. Mõned aastad tagasi tahtsid ka Tartu vangla vabatahtlikud anda oma panuse puuetega inimeste aitamisest ning plaanisid sisse lugeda ühe maailma kirjandusklassikasse kuuluva teose. Paraku jäi asi teadmata põhjustel lõpuni viimata. Mis raamatust on jutt? Originaal ilmus 1866. aastal, eestikeelne tõlge 1929. aastal (tõlkijaks Tammsaare).

39. Ilmselt teavad vähesed, et küsitav asi on soomlaste leiutis. Selle leiutas põllumees Arvi Lehti. Innovatsioon lähtus mehe vajadusest teha täiendavalt märgatavaks hobuvankrit. Tema poeg Taisto Lehti muutis populaarseks selle kujul, mille disainis Kalervo Suomela. Küsitav standardiseeriti 1979. aastal ja 1982. aastal muudeti see seadusega teatud inimrühmale kohustuslikuks. Vaatamata selle kasutab seda aga ikkagi vaid natuke üle poole soomlastest. Millest on jutt?

40. Kes on esitaja? Teda on oma lemmikuks tituleerinud Kelly Sildaru.

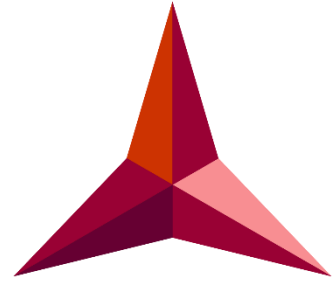

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

41. 1936. aastal puhkes Hispaania kodusõda. Kindral Franco juhitud jõud alustasid rünnakut võimul olnud Rahvarinde valitsuse vastu. Kominterni eestvedamisel alustati koheselt maailmas vabatahtlikest koosnevate üksuste moodustamist ning nende Hispaania valitsusele appi saatmist. Kokku oli vabatahtlikke sõjas ca 35 000, kellest 15 000 võitluses ka langes. Kuidas neid vabatahtlike väeosi nimetati? Näete ka nende sümbolit.

42. Kes on tartlane pildil? 1 punkti saate kui nimetate ameti, mida mees peab.

43. Selle puu kütteväärtus on üsna madal – ligemale 2 korda vähem kasest. Vaatamata sellele köetakse sellega ahjusid jt küttekoldeid ning need on selle eest tänulikud, sest see puu ei pigita lõõre. Oma kehva soojusjuhtivuse tõttu on see puu ka hinnatud lavalauamaterjal saunas. Mis puust on jutt?

44. Nimetage failitalletussüsteem, mille asutasid 2007. aastal Massachusettsi Tehnoloogiainstituudi üliõpilased Drew Houston ja Arash Ferdowsi! Ettevõtte peakontor asub San Franciscos.

45. 1908. aasta Londoni olümpia algas 27.aprillil ning kestis kuni 31.oktoobrini. Olümpiamängude debütant Venemaa jäi oma koondisega mängudele kaks nädalat hiljaks. Mis põhjusel?

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

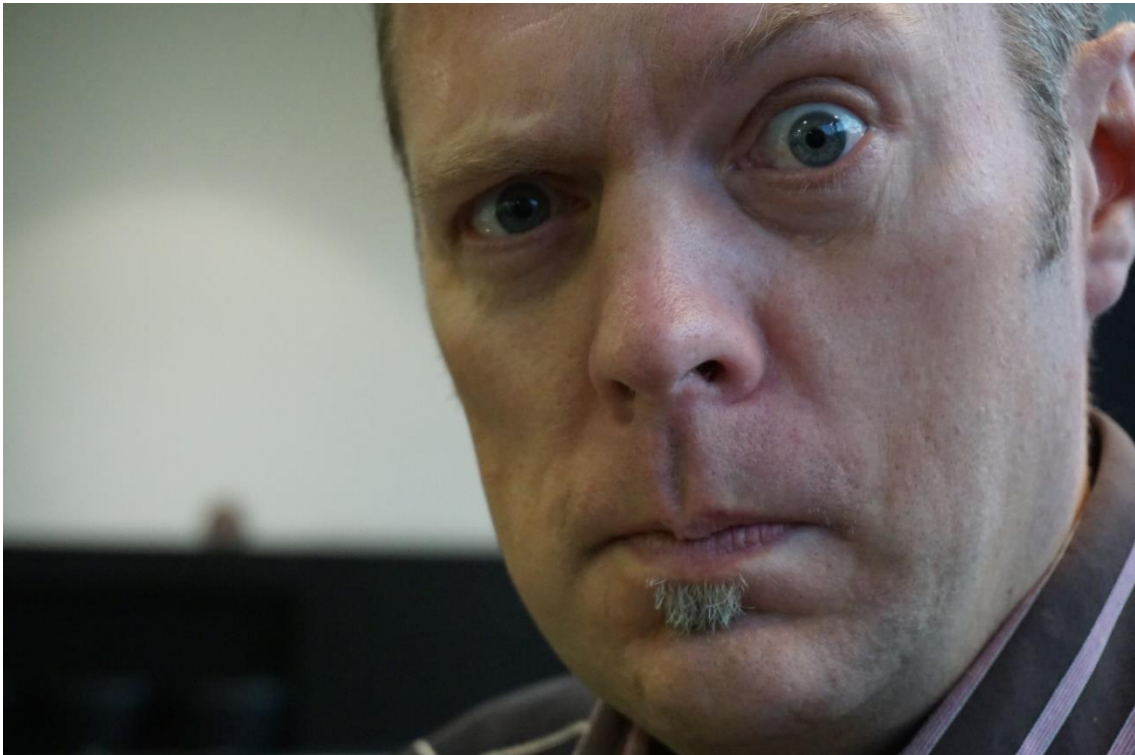
Küsimused: Tiit Naarits

46. See on kokteil, mis segatakse kokku viinast, limonaadist ja jõhvikamahlast. Nime on see saanud ühe ameeriklanna järgi, kelle üks poegadest valiti ka USA presidendiks. Millist kaheosalist nime see kokteil kannab?

47. 2018. aasta lõpus jõudis Netflixi režissöör Susanne Bieri film „Bird Box“, mis räägib loo postapokalüptilisest maailmast, kus inimesed peavad ellujäämiseks liikuma tänavatel ... . See on aga inspireerinud paljusid vaatajaid, et #BirdBoxChallenge raames katsetada igapäevaseid tegevusi samuti ... . Suuremad õnnetused on jäänud juhtumata, aga Netflix oli sunnitud inimesi mainima, et väljakutsetega liiale ei mindaks. Kuidas need inimesed seal filmis liikuma peavad või milles seisneb see väljakutse?

48. Eelmise aasta rahvaraamatukogude laenutuste edetabelis on teoste arvestuses esikohal Vahur Afanasjevi „Serafima ja Bogdan“. Autorite arvestuses on pika puuga esikohal aga üks teine eesti kirjanik, kes Kivirähka edestab pea kahekordselt. Teoste top 10-s on temalt kolm raamatut: „Öömees“, „Hull hobune“ ja „Tulekandja“. Kes?

49. Igas Postimehe numbris ilmub kolm-neli tema anekdooti. Esimene ports nägi aga trükivalgust 12. oktoobril 1998. Kuidas sai asi alguse, ei ole naljameistril meeles, ent ta mäletab aega enne seda, mil tema anekdoodid ilmusid Tartu ülikooli ajalehes. Kelle anekdoodid? Mees on tuntust kogunud ka sellega, et püstitas paarisrakendis Erkki Kõluga Guinnessi rekordi anekdootide pajatamises.

50. Kelle 9. sümfoonia ülevamaid hetki kuulete? Sümfoonia pärineb aastast 1895.

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

51. 1993. aasta talvel oli Eesti teravas majanduskriisis ja valitsuse võimalused pensionite maksmiseks olid väga napid. Pensioni asemel makstud elatisraha suuruseks oli ainult 260 krooni. Väikest elatisraha võimendas see, et nõukogude ajal olid inimesed saanud pensioni 75 protsenti oma varasemast palgast. 11. jaanuaril 1993 kogunes mitu tuhat pensionäri Toompeale riigikogu ette meelevaldusele. Nad ründasid tollast sotsiaalministrit, rebides tema mantlilt kapuutsi küljest. Kes oli see pensionäride viha alla langenud minister?

52. Eelmise aasta lõpus pani saksa juhterakonna CDU liider Angela Merkel ameti lõpuks maha. Kes on aga siiani olnud kõige pikemat aega CDU juht?

53. Millise Läti linna vaade? Lisainfoks nii palju, et ca 56 000 elanikuga Zemgale linnast voolab läbi Lielupe jõgi, milles asuvad Pilsa ja Pasta saared.

54. Selle moodustavad kaks käsnaaadset kambrit, mis täidavad peenise kogu pikkuses. Keha ülesandeks on täituda verega ning võimaldada täita üht eluliselt vajalikku ülesannet. Millest on jutt? Selle keerulisem nimi on kavernooskeha.

55. Milline spordiala saab ehtida ennast selliste sulgedega?

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

56. Filmis „Kõiksuse teooria“ (Theory of Everything) on stseen, kus Stephen Hawkingi juhendaja kuuleb oma üllatuseks, et Hawking on sõlminud teadusalase kihlveo, mille auhinnaks on ühe ajakirja aastatellimus. Küsitavat ajakirja hakkas 1965. aastal Suurbritannias välja andma jänki Bob Guccione ning vaatamata suurtele raskustele viimasel ajal rõõmustatakse lugejaid tänaseni.

57. Milline kunsteos on alates 1965. aastast Venemaa vanima järjepidevalt tegutseva filmistuudio Lenfilmi logol?

58. Milline sõna sobib nii menukirjanik Robert Bryndza krimiromaani „... jääs“ kui ka tema ametiõe Paula Hawkinsi teose „... rongis“ pealkirja?

59. Lisaks umbes 120 Mendelejevi tabelis leiduvale elemendile on ka ridamisi välja mõeldud elemente. Üks taoline on frinkoonium, mis nime saanud professor Frinki järgi. Millise tuntud multikasarja üks tegelastest on professor Frink?

60. Mis nime kannab kuuldav kollektiiv? 2014. aastast tegutsev ansambel pälvis Raadio Elmarilt eelmisel aastal aasta laulu tiitli looga "Kui laubä õhta jõudis".

Tartu meistrivõistluste üksikmäng

27. märts 2019

Küsimused: Tiit Naarits

1. Viktor Kingissepp
2. Heidy Purga
3. Colombia
4. Hüdrokopter
5. Adidas
6. Hüpokoerad
7. ERM-i teater
8. Pompidou keskus Pariisis
9. 4 x 4 reisirid
10. Toto Cutugno
11. Nürnberg
12. ARNO
13. Elva jõgi
14. Fiberoptiline kaabel
15. Andre Agassi
16. Juust
17. Steve Buscemi
18. Peeter Volkonski
19. Cindy Crawford
20. Hendrik Kaljujärv
21. Keisrinna Elisabeth (Jelizaveta Petrovna)
22. Astri Grupp
23. Hobune
24. Uraan
25. D-League, G-League
26. Deanabanaan
27. „Troonide mäng“ (Game of Thrones)
28. Konrad Mägi
29. Sangla
30. Childish Gambino
31. Luba suitsetada (ka kooli ruumides)
32. Eesti Instituut
33. Jääkaru
34. Ruteenium
35. Pühajärve maleturniir
36. Pealinna salat
37. Olivia Colman
38. „Kuritöö ja karistus“ (Fjodor Dostojevski)
39. Helkur
40. Nublu
41. Internatsionaalsed (rahvusvahelised) brigaadid
42. Villu Kõve (Riigikohtu esimees)
43. Haab
44. Dropbox
45. Venemaal oli kasutusel vana, juulise kalender
46. Rose Kennedy
47. Kinnisilmi (seotud silmadega)
48. Katrin Pauts
49. Valdo Jahilo
50. Antonin Dvorak
51. Marju Lauristin
52. Helmut Kohl
53. Jelgava
54. Korgaskeha
55. Võrkpall
56. Penthouse
57. „Vaskratsanik“
58. Tüdruk
59. „Simpsonid“
60. Lõõtsavägilased